Steenuil in de lift

Steenuil in de Lift is er voor iedereen. Vooral voor hen die met de bescherming van het 'kleinste uiltje in ons land' bezig zijn. Mensen bij wie een steenuil woont, nestkastbezitters en uilenwerkgroepen ontvangen iedere maand deze nieuwsbrief. Voor aan- of afmeldingen mail naar steenuilindelift@home.nl

Nieuws en informatie over de steenuil in Brabant

8de Jaargang nr.85 April 2012

Eiken processie rups

WIE? VRAAG?ANTWOORD!

WIE: Ans van Dijk uit Tilburg
VRAAG: Onze uilennest bevindt zich in een eikenboom, nu hebben wij elk jaar last van eikenprosessierupsen en daar wilde ik dit jaar de bomen tegen laten inspuiten. Heeft dit echter gevolgen voor de uilen? Graag een antwoordt hierop aub want mocht het schadelijk zijn voor de uiltjes dan slaan we die boom over.
ANTWOORD: Om deze vraag te beantwoorden heb ik Peter Beersma geraadpleegd. Hij is oud-dierenarts en erg actief in de steenuil bescherming. Met zijn kennis onderzoekt hij veel dode steenuilen op doodsoorzaken.
De eikenproccessierups houdt zich sinds 1987 met name in Brabant op. Vóór 1980 is deze soort slechts enkele malen in ons land gesignaleerd. Vanaf 1996 heeft de soort zich steeds verder uitgebreid; voortplanting is inmiddels waargenomen inde meeste provincies. Peter hierover: "*Ik hoop dat het een golfverschijnsel zal worden en er een meer natuurlijk evenwicht zal ontstaan zodat in ieder geval spuiten overbodig wordt. Op de proefboerderij "De Marke" in de Achterhoek wordt er met bacteriën gespoten en dat is veel beter dan met insecticiden. Daar nestelden de steenuilen in een grote eik en die bleef volledig vrij, terwijl de eik 20 meter ernaast en ook de weg 300 meter verderop vergeven waren van deze rupsen. Ik heb me laten vertellen dat bij de 1e drie vervellingen zich nog geen netelharen ontwikkelen, dus mogelijk dat de ouderuilen ze jong al vreten en dat zal in de eigen boom het meest voor de hand liggen. Het kan niet zo zijn dat de vlinders één boom zomaar overslaan. Laat ik het zo zeggen: bij de diverse nestkasten in eiken kwamen we nooit bomen tegen die onder de clusters eikenrupsen zaten. Niet altijd zo mooi als bij de proefboerderij, maar daar is het ook een "proef"boerderij voor! De jaren daarna zijn de uilen daar helaas verdwenen.*
Conclusie; met bespuiten haal je een deel van het voedsel voor de steenuilen weg. Maar of ieder paartje ze zo ijverig vreet? Het zal ook afhangen van hoeveel andere kost dat er op dat moment in die omgeving te vreten is. De nestboom niet bespuiten lijkt mij een goede zaak. Groeten Peter Beersma.

Proficiat

9 Maart was een bijzondere dag voor STONE. Die dag bestonden ze 15 jaar. STONE werd opgericht op 8 maart 1997 omdat het niet best ging met de steenuil in Nederland. STONE biedt een platform voor iedereen die de bescherming van de steenuil ter harte gaat. Er is inmiddels heel veel werk verzet voor onderzoek en bescherming van de Steenuil. Daar hebben heel veel steenuilbeschermers aan bijgedragen met uren en uren van veldwerk. Proficiat.

CROMVOIRT

Verbouwing

Bij Jan Termeer in Cromvoirt heeft de werkgroep daar een oud type steenuilkast 'verbouwd'. Het eerste schot is weggehaald evenals een stuk van de zijkant, zodat er een grotere plek ontstaat waar de steenuilen lekker van de zon kunnen genieten. Ook is er een wijnrank aan bevestigd voor een betere uitloop. Deze is verkregen bij de laatste landelijke Uilendag georganiseerd door STONE.

Excursie

Binnenkort worden alle coördinatoren uitgenodigd voor een excursie naar een prachtig landschap aan de Maas, wat bovendien een echt steenuilenbolwerk is. Op zaterdag 9 juni wordt een dagprogramma aangeboden, waarbij het vervoer, het eten en het drinken wordt verzorgd. Verdere details volgen nog. Aanmelden kun je al doen bij ahuijden@brabantslandschap.nl.

Het hangt een beetje van de weersomstandigheden af maar steenuilen beginnen doorgaans half april met de eileg. Er worden dan gemiddeld vier eieren gelegd. Alleen het vrouwtje bebroedt de eieren. De broedtijd bedraagt 24 tot 28 dagen afhankelijk van het kort of langer onderbreken van het broeden. Broedpauzes duren in het begin slechts enkele minuten maar kunnen op het eind een half uur bedragen. In die tijd gaat het vrouwtje, bij grote honger, ook op jacht. Tijdens het broeden heeft het vrouwtje een broedvlek: een kale veerloze plek op haar buik. Hiermee kan ze haar lichaamswarmte direct op de eieren overdragen. De resten van de eierenschalen worden in sommige gevallen uit het nest verwijderd, maar verder wordt het nest niet schoongemaakt, zodat zich na verloop van tijd een rottende massa prooiresten, uitwerpselen en braakballen kan vormen. Dit gebeurt vooral in slecht geventileerde holen en bij een minder goede onderlaag. Dit kan de groei van de jongen in belangrijke mate remmen. Zorg daarom steeds voor goed geventileerde kasten met een schone en droge ondergrond.

25 april is er weer de Jaaravond!

Het voorjaar is weer begonnen en dat betekent dat ook het uilenseizoen weer in aantocht is. Zoals gebruikelijk organiseert het Coördinatiepunt Landschapsbeheer bij Brabants Landschap weer de provinciale jaaravond.
Het programma is als volgt: Aan het begin van de avond worden door *Jochem Sloothaak*, coördinator soortenbescherming, de verrassende resultaten kenbaar gemaakt over 2011. *Frans Jacobs*, regiocoördinator van Stone, gaat uitleg geven hoe te handelen bij sloopwerkzaamheden en nieuwbouwprojecten en tot slot neemt *Johan de Jong* ons mee in de wereld van de kerkuil. De bekendmaking van de "Uilenbeschermer van het jaar 2012" vormt de afsluiting van de avond.
Het belooft een mooie avond te worden met weer een heel ander onderwerp dan voorheen.
Datum: woensdag 25 april 2011
Aanvang: zaal open 19.15 u, aanvang 20.00 u
Lokatie: Theater De Speeldoos, Vliertstraat 6, 5261EL Vught.